SPRACÚVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV ČLENOV ODBOROV PODĽA GDPR A ZÁKONA O OCHRANE OSOBNÝCH ÚDAJOV

Podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 (GDPR) a v súlade so zákonným rámcom (zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov) sa pri spracúvaní osobných údajov členov odborových organizácií uplatňujú nasledujúce ustanovenia.

V prípade, že spracúvanie osobných údajov členov základnej organizácie (ZO) vykonáva samotná odborová organizácia, má postavenie **prevádzkovateľa**, z čoho jej vyplývajú priame povinnosti a plná zodpovednosť za bezpečnosť a ochranu týchto údajov.

Právny základ a spracúvanie citlivých údajov
Údaje odhaľujúce členstvo v odborových organizáciách patria podľa Článku 9 GDPR (resp. § 16 zákona) do **osobitnej kategórie osobných údajov** (tzv. citlivé údaje), ktorých spracúvanie je všeobecne zakázané. Zákaz sa však neuplatňuje (výnimka platí), ak:

1. **Oprávnená činnosť odborových organizácií** *(Čl. 9 ods. 2 písm. d) GDPR / § 16 ods. 2 písm. d) zákona)*: Spracúvanie vykonáva odborová organizácia v rámci svojej oprávnenej činnosti a s primeranými zárukami. Toto spracúvanie sa smie týkať výlučne jej súčasných alebo bývalých členov (prípadne osôb v pravidelnom kontakte vzhľadom na jej ciele). Osobné údaje slúžia iba pre vnútornú potrebu a nesmú byť poskytnuté tretej strane bez súhlasu dotknutej osoby.
2. **Výslovný súhlas dotknutej osoby** *(Čl. 9 ods. 2 písm. a) GDPR / § 16 ods. 2 písm. a) zákona)*: Dotknutá osoba poskytla na presne definovaný účel jasný a slobodný výslovný súhlas (napr. ak sa údaje prenášajú mimo vnútornej štruktúry odborov a neexistuje iný právny základ).

Zrušenie registračnej povinnosti a zavedenie záznamov
Pôvodná povinnosť registrovať informačné systémy alebo nahlasovať evidencie na Úrade na ochranu osobných údajov SR (ÚOOÚ SR) bola zrušená. Keďže však odborová organizácia spracúva osobitnú kategóriu osobných údajov (členstvo v odboroch), **je povinná viesť interné Záznamy o spracovateľských činnostiach** podľa Článku 30 GDPR.
Pod pojmom spracovateľská činnosť rozumieme akúkoľvek štruktúrovanú databázu, zoznam, kartotéku či excelovskú tabuľku (v digitálnej aj papierovej forme), ktorá slúži na naplnenie konkrétneho účelu spracúvania (napr. evidencia členov).

Zrážky zo mzdy a súčinnosť so zamestnávateľom
Na spracúvanie údajov o členstve v odborovej organizácii za účelom realizácie platenia členského príspevku priamo zo mzdy zamestnanca je zamestnávateľ povinný postupovať podľa § 131 ods. 3 Zákonníka práce. Nevyhnutným podkladom pre zamestnávateľa je písomná dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi zamestnancom (členom odborov) a zamestnávateľom**.**

ZÁVERY A POVINNOSTI PRE ZÁKLADNÚ ODBOROVÚ ORGANIZÁCIU (ZO):

- **Dohoda o zrážkach:** Pre odvádzanie členských príspevkov z výplaty musí byť uzatvorená písomná dohoda o zrážkach zo mzdy medzi zamestnancom a zamestnávateľom.
- **Tretie strany a súhlas:** Ak sa majú osobné údaje členov poskytovať tretím stranám (mimo vnútornej potreby odborovej organizácie a plnenia jej zákonných cieľov), vyžaduje sa vopred udelený výslovný súhlas člena.
- **Žiadna registrácia na úrade:** Odborová organizácia už neodosiela žiadne registračné formuláre na Úrad na ochranu osobných údajov SR.
- **Interné záznamy:** Odborová organizácia musí viesť interné *Záznamy o spracovateľských činnostiach* pre každý účel (napr. Evidencia členov, Agenda miezd zamestnancov odborov a pod.), bez ohľadu na to, či ide o elektronickú formu alebo papierovú kartotéku.
- **Informačná povinnosť:** Každému členovi musí byť pri vstupe do odborov (napr. na prihláške alebo ako príloha k nej) poskytnutá informácia o tom, ako sú jeho dáta spracúvané, aké má práva a kto je zodpovednou osobou (podľa Čl. 13 GDPR).

Bratislava, 21. októbra 2026